

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošilj. na dom 20 h na
mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez
dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se
ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in
reklamacije.
Upravniškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrst. (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane
enostopna garmondvrsta
26 h. Pri večkratnem ob-
javljanju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Položaj v Makedoniji.

(Izvirno poročilo.)

Skoplje, 4. aprila.

Zadnji dogodki so vzbudili velik strah med krščanskim prebivalstvom. Za časa vstaje v solunskem in bitoljskem vilajetu je bil kosovski vilajet miren in se ni udeleževal akcije. Ko pa je bilo gibanje v onih dveh okrajih zadušeno, so vstaši vrgli pogled na kosovski okraj. Vstaški odbor je tu med narod razdelil mnogo pušk in streli. Po vaseh so odbori med narodom nabirali denar za vstajo. Vso organizacijo vodijo Bolgari po navodilih „Makedonske organizacije“. S silo so agitatorji izkušali srbske vasi pridobiti za Bolgare, ki so v tem okraju v manjšini. To je bila velika napaka, ker je povečala nasprotje med Srbi in Bolgari. Zato so se Srbi pričeli organizovati proti bolgarskim odborom. Ker so Bolgari pobijali veljavne Srbe, so ti nastopili proti Bolgarom. Razne srbske čete so napadale bolgarske vasi.

Najaktivnejšo srbsko četo vodi Kovačević. Bil je preje narednik v srbski armadi. Izstopil je iz armade ter v Makedoniji zbral svojo četo. Bil je strah in trepet Bolgarom in Turkom. Njegova četa je štela 20 do 30 mož, včasih do 100. Srbi so ga čislali in branili proti sovražniku. Dne 29. marca se je spoprijel z Arnavti ter jih razgnal. S četo je šel nato v vas Tabanovce blizu Kumanova. Nekdo, Bolgar ali Arnavt, to naznani orožniškemu predstojniku v Kumanovem Turški poveljnik gre takoj s 60 orožniki v Tabanovce. Ko pa čuje, da je Kovačevićeva četa močnejša, vrne se v Kumanovo ter brzojavi v Skoplje, da mu pošljejo vojakov in en top. Kovačević je poslal medtem 50 mož v drugo vas, a sam ostal z 20 vstaši v Tabanovcih. Dne 1. aprila pride vojska in obkoli vstaše v vasi. Kovačević vidi nevarnost in zapove svojim, da napadejo Turke, katerih je bilo desetkrat več. Štirje vstaši so bili mrtvi, sedem so jih Turki vjeli, a Kovačević je z ostalimi prodrl turško vrsto in zbežal. Štirje Turki so biti mrtvi, mnogi ranjeni.

Vjete ustaše so Turki dne 2. aprila

zjutraj pripeljali v Kumanovo. Tu so zverinski Arnavti s palicami in kamenjem napali zvezane Srbe in vseh sedem pobili na ulici. To grozodejstvo so divjaki storili v pričo vojakov. Misliti si morete, kaj so čutili Srbi, ki so gledali ta zverinski dogodek. Trije ubiti Srbi so bili domačini iz Kumanova. Tega groznega prizora ni mogoče opisati. Ulica je bila rdeča od krvi nesrečnih žrtev; psi so lizali človeško kri. Turki pa še s tem niso bili zadovoljni. Mrtva trupla so razmesarili z noži. Srbi so bežali v svoje hiše, ker so se bali, da jih napadejo Turki. In turška oblast? Zaprla je dve osebi, da opraviči to grozodejstvo pred javnostjo.

Ko pa je prišel vali iz Skoplja in videl, kaj je naredila divja množica, pričel je preiskavo. Zaprtih je doslej 50 Turkov. Tudi razboritejši Turki obsojajo ta vandalizem. Ko je prišel vali, šli so šele Srbi iz hiš, da pokopljejo mrtvece. Vsakrteri je bil razmesarjen na grozen način. Vseh lobanje so bile razbite.

Od onih štirih, ki so bili ubiti že v Tahanovcih, je bil prvi bivši srbski kapetan Vasiljevič, drugi ženijski poročnik Veselinovič, tretji je bil Srb iz Kumanova, a četrti dijak z belgrajske univerze, ki je bil kot zdravnik pri četi.

Kovačević je zbral novo četo in sporočil Turkom, da jim hoče za to grozodejstvo zažgati najmanj 300 domov. Srbi v Kumanovu pa so prosili Kovačevića, naj tega ne stori, ker bi se Turki maščevali nad mirnimi ljudmi. Iz tega je pač razvidno, da Srbi niso sporazumljeni s Turki, kakor trdijo Bolgari.

Nekaj časa že se po kosovskem okraju potepajo turške in arnavtske razbojniške čete, ki kradejo in ubijajo, kar in kogar morejo. Te čete prežé na revne kmete ki se vračajo s sejmov, ter jih obirajo do gole kože.

Iz Carigrada dohajajo še vedno nove čete. V Skoplju in okolici je zbranih do 80 tisoč vojakov. Mnogo jih je odšlo na bolgarsko mejo.

Vse govori, da se prične vojska z Bolgarije in da na Balkanu nastane splošna

vstaja. Turčija je pri Kruppu naročila 64 hitrostrelnih baterij po 6 topov, skupaj 384 topov.

Ravnokar slišim, da je srbska četa vojvode Koste napadla bolgarsko četo pri vasi Brozda. Boj je bil krvav. Mrtvi so 3 Srbi in 7 Bolgarov. Srbi so Bolgare vjeli, razorožili ter zopet izpustili.

Rusko-japonska vojska. Roždestvenskij.

„Novoje Vremja“ piše: V tem trenutku, ko to pišemo, je morda že padel žreb. Roždestvenskij je šel mimo Singapura in poroča se, da se je bitka začela. Kako se izide to najresnejše dejanje vse vojske, ne vemo. A povedati moramo, kaj smo o Roždestvenskem spoznali doslej.

Admiral Roždestvenskij je z brodovjem, na katerem slone zdaj vse naše nade, izvršil že doslej nekaj, kar se je mnogim zdelo neizvršljivo: Vkljub dvomom v mornariških krogih je pripeljal celo brodovje na bojišče, premagavši take težkoče, kakršnih si niti predstavljati ne moremo. Prepluti s tolikim brodovjem tako velikansko daljavo brez lastnih pristanišč in ladjedelnice je nekaj nečuvnega v zgodovini mornarstva. To je dejstvo, ki zahteva največjega priznanja. Na more se misliti, da bi bil to le uspeh slučaja. Nasprotno, kaj takega more izvesti samo velika izvežbanost in vztrajnost, zato je treba ogromne energije in truda in z nado nas navdaja misel, da se bodo te lastnosti, ki jih je doslej pokazalo brodovje Roždestvenskega, pokazale tudi v bližnji veliki in neizprosni borbi s sovražnikom.

Mislili so, da bo Roždestvenskij šel okoli Avstralije, a on si je smelo izbral ozko in obljudeno pot skozi Malaško ožino in je drzno priplul na najkrajši poti mimo Singapura, ne boječ se min in napadov. Zdaj je zopet pred njim široko morje in torej nevarnost manjša.

Prvi uspeh Roždestvenskega je ta, da so londonske zavarovalnice jako povišale zavarovalnine angleškim ladjam, ki vozijo Japoncem kontraband. Angleževa mošnja je pa občutljiv vremenski prorok!

Na morju. — Kaj je z bitko na morju?

Vesti o ruskem brodovju, ki je plulo mimo Singapura, so si bile včeraj še vedno nasprotujoče. Dočim so nekateri trdili, da je plul Roždestvenski mimo z vsemi svojimi ladjami, so drugi še vedno trdili, da nekaj največjih njegovih ladij ni bilo poleg. Sedaj

se poroča iz Londona: Listi skoro soglasno priznavajo, da se brodovje Roždestvenskega ni razdelilo. Tu menijo, da bo brodovje ostalo pri Anambških otokih in bo ondi počakalo Nebogatovo eskadro. Na vprašanje, zakaj Roždestvenski ni raje čakal pri Madagaskarju, odgovarjajo angleški listi, da se je bal prititi v viharje, ki ravno sedaj v Indijskem oceanu pričenejajo divjati. Ti viharji bi bili posebno nevarni njegovim malim torpedom kam, in nemogoče bi mu bilo, ob viharju ladje preskrbovati s premogom. Nebogatov nima tako majhnih ladij ter se mu ni treba bati teh viharjev. Angleški listi izjavljajo, da bo Roždestvenski z Nebogatovom kar mogoče hitro plul proti Vladivostoku, ki je skoro gotovo njegov cilj. Listi pa menijo, da ne bo plul skozi Kitajsko morje, ampak da se bo skušal izmuzniti pri Sunda otokih, da bo kolikor mogoče oddaljen od japonske podlage za mornariške operacije.

Iz Hongkonga poročajo, da je v ondotni luki angleško brodovje pripravljeno za vsak slučaj.

Iz Saigona so 12. t. mes. poročali: Japonske ladje križajo ob obrežju Cochinchine, da bi Rusom preprečile dobavo premoga in da rekognoscirajo rusko brodovje. V slučaju, da se bo bila ob obrežju Cochinchine pomorska bitka, bodo skoro gotovo poškodovane ladje pribežale v Saigon.

„Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Roždestvenski bo poizkušal japonske bojne moči razdeliti, vendar na japonskem upajo v ugoden izid boja. Ol Anambških otokov do Formose je okoli 1400 morskih milj, do kamor bi Rusi, ako bi na dan prevozili deset vozlov, potrebovali deset dni.

Berolinski „Lokalanzeiger“ poroča iz Tokia: Vest, da stojimo tik pred veliko pomorsko bitko, je povzročila tu veliko razburjenja. Najhuje za japonsko brodovje bi bilo, če se ruske brodovje zateče v varstvo kitajske luke in se ne spusti v boj z japonskim brodovjem prej, predno ne bo združeno z Nebogatovom in z vladivostoškimi križaricami.

Londonska „Morningpost“ poroča iz Sangaja: Kapitan nekega tja došlega angleškega parnika poroča, da je videl pri Amphidrite otokih, severovzhodno od Cochinchine, veliko japonsko brodovje, skoro gotovo prednje japonsko brodovje, ki je vozilo v polnem paru proti jugu Rusom nasproti.

Včeraj smo sporočili vest amsterdamskega „Handelsblada“, ki brzojavlja, da je rusko brodovje trčilo skupaj z japonskim pri Anambških otokih, kjer je ad-

LISTEK.

Knjige „Slovenske Matice“ 1904.

„Slovenska Matica“ se je povzpela zelo visoko, ko nas je letos obdala s Funtkovim prevodom Shakespearjevega kralja Learja, ki mu pa bodo odslej menda leto za letom sledili prevodi iz svetovne književnosti. Sicer je nek kritik v „Laibacher Zeitung“ pretiral pomen prevodov iz Shakespearja, ker ga je zavedla analogija z nemško književnostjo, res pa je, da bodo morda taki prevodi našo estetiško izobrazbo razširili in ji dajali novih motivov. Največjega pomena pa je pri tej osvojitvi klasiških del Shakespearjevih po našem mnenju to, da se поблиže seznanimo s krepkimi verzi Learovimi, s psihološkim problemom, ki je posebljen v zblaznelem kralju, sploh s silnim vzduhom, polnim divjih in izrazitih strasti te Shakespearove drame. To tembolj, ker nas dan za dnevom preplavljajo z večidel erotiškimi sujeti, z onemoglimi

strastmi, z mehкими, nuanciranimi verzi brez tona in povdarka, ki ga dajo besedi zares krepka in resnična čustva; Lear se je pojavil sedaj, ko se je v našo literaturo vrinila dekadentna romantika Cankarjeva in zastareli feminizem Kvedrove.

Če pa hočemo, da ne bo Funtkov Lear zgolj lepšal arhivov in knjižnic, ampak da bo poostiril naš umetniški čut, bo treba mnogo več storiti, kot zgolj preva jati. Sicer je gospod prevajatelj dodal knjigi dve strani dolgo razlago, ki pa nikakor ne zadostuje, zato bi bilo želeli, da priredimo poleg tega komentar, ki bode v prvi vrsti odkril estetiško vrednost Learovo. Prvič, Leara ni moč brez analizujoče razlage razumeti, drugič pa brez tega tudi ne nudi pravega vžitka; značaj Learov, ki v svojih gigantskih strastnih čustvih polagoma narašča, valovi in se v III. dejanju drame razvije do blaznosti, nežnost Kordeljina, barski in pohotni kolorit celega dejanja tragedije zahteva kulturno-historičskega, predvsem pa psihološkega komentarja. Najbolj služi dosedaj v to svrha analiza Shakespearjevih dram Gervinusa (Leipzig, 4. Auf-

lage 1873.). Funtkov prevod je seveda učenjaški in doktrinar, za oder bi bilo treba lahkejšega, živejšega in menj dobesednega; seve je g. Funtek spreten in doslej menda nedosežen prevajatelj, vendar zvane nektare strani prevoda Leara starinsko, ker se pretesno oklepajo originala.

Izvedši par nedostatkov pa nas Funtkov prevod na mah uvede v milieu te drame, ki je tako temen, nas osvoji s svojimi silovitimi afekti, s temi izbruhi nevtrajnih primitivnih značajev in verzi so liki žarki, bliski, ki osvetlujejo ostro in hipno mračno ozadje. N. pr. tožba Learova, ko kralj toži svoje gorje, ki se mu ga prizadele hčere, viharju in noči:

„Napnite trebuh! Bruhaj žar! Lij, dež! Grom, veter, plamen, dež mi niso hčere. Ne tožim, elementi, vas za ljutost; dal nisem vam kraljestva, zval vas dece. Pokorščine mi niste dolžni; dalje strezite divji slasti; rob sem vaš, mož star, ubožen, slab, zaničevan, a vendar zovem vas podkupne hlapce, da s podlima ste hčera strnili svoj boj, spočet v višinah tam, na glavo, ki stara, bela je tako. — O grozno je!“

XI. zvezek Kneževne knjižnice prinaša dve povesti, med njima ljubzensko zgodbo „Križ na gori“ iz peresa Cankarjevega.

Cankar, ki poseže tolikrat za najumazanejšimi sujeti, ki se mu včasih vsaka poteza spremeni v karikaturu, ume biti tudi distingviran in nežen liki institutka. Cankar je tudi v tej povesti čisto sam svoj in ne zataji svoje individualitete na nobeni strani, pri nobeni besedi. — Spoznal bi po slogu in misli en sam njegov stavek, če ga bereš izven vsakega konteksta. To vpliva na njegove značaje. On značajev ne izvaja v strogem smislu psihološko in jih ne razkraja na drobno, pač pa jih osvetli v par ostrih konturah in tako odkrije s silno intuitivno močjo najgloblje misli srca.

Predvsem pa je Cankar mojster „Stimmunga“. Osebe njegovih povesti ne govorijo lastnega jezika, ampak vse le Cankarjev, in vsa njihova čustva so mračna in dremotna. Toda njegov talent oživi vsako stran.

(Konec prih.)

miral Roždestvensky koncentriral svoje ladjeve. Anambski otoki, ki pripadajo holandskemu okrožju Riouw, ležijo približno 180 milj severovzhodno od Singapura, na vzhodnem obrežju Malaškega polotoka, v morski ožini med Malako in otokom Borneo na prebrodni progi iz Singapura v Makao, torej tudi na progi proti Formozi, kjer imajo Japonci v pristanišču Kelung svojo začasno operacijsko podlago.

Če je ta vest resnična, je admiral Togo, kakor hitro je po brezličnem brzjavi izvedel za rusko brodogradnjo in njegovo lego pri Anambskih otokih, zbral pri Kelungu vse svoje ladjeve, ki je bilo v poizvedovalni službi razdeljeno po holandsko-indiskem otočju, in je plul brez odloga proti sovražniku. Le tako se da razlagati, da je zamogel Togo v 48 urah prepluti 1400 morskih milj od Formoze do Anambas otokov. Vendar treba še čakati točnejših poročil o bitki. Ako so spravili Rusi in Japonci skupaj vse svoje sile, potem si stoji nasproti 7 ruskih bojnih ladij, 2 ruski križarki in 3 do 4 japonskih bojnih ladij in 8 oklopnih japonskih križark. Poleg tega imajo Japonci mnogo torpedovk, ki so začele boj.

„Daily Mail“ ima iz Hongkonga poročilo, da ondi menijo, da so sicer Japonci v vedni dotiki z ruskim brodogradnikom, da pa ne bodo pričeli preje boja, dokler ne bodo zvalili Roždestvenskega bližje k Japonci.

„Lokal-Anzeiger“ poroča iz Peterburga: Včeraj je dospela v mornariško ministrstvo depeša Roždestvenskega, ki je zelo zadovoljila generalni štab in mornariško ministrstvo. Vsebinska tega telegrama je tajna.

Kretanje Roždestvenskega navdajajo peterburške kroge z nado, da se bo sedaj izpremenil položaj. Konservativni listi se polni veselja.

Poročilo iz Haaga pravi, da je rusko brodogradništvo usidrano 10 milj severozahodno od Anambskih otokov.

Neko poročilo iz Singapore pravi, da je neki parnik čul pri Anambskih otokih močno streljanje topov. Kapitan parnika pravi, da se je vršil skoro gotovo boj med sovražnimi brodogradniki. Kaj se je godilo natančno ne ve, ker je spremljal smer svoje vožnje, da ne pride v bližino bojišča. Mogoče je tudi, da se ondi še ni vršila bitka, ker bi sicer že dobili kaj podrobnejših poročil, ampak, da so morda Rusi zopet streljali na kako japonsko opazovalno ladjo.

Posebno pozornost vzbuja poročilo „Daily Express“ iz Batavije: Guverner holandske Indije je dobil brzjavo poveljnika holandskega brodogradnika, da se vrši v bližini Natuna otokih vzhodno od Anambas otokov boj med Rusi in Japonci. Podrobnosti se še ne ve.

Kako se bodo razvili dogodki na morju.

(Peterburško poročilo).

Samostojni oddelek Nebogatova je zapustil dne 7. t. m. Džibuti v južnovzhodni smeri. Če računamo srednje hitrost tega brodogradnika 8 milj na eno uro, potem sledi Nebogatov Roždestvenskemu v razdalji 20 dni. V slučaju morske bitke, ki naj izpade kakorkoli, bo Roždestvensky čez 20 dni imel vendarle še na razpolago 6 novih oklopnih in 1 križarko in se bo lahko z uspehom pomeril z Japonci. Po treh mesecih pa bo dospelo tudi že 4 brodogradnika na bojišče.

Na mandžurskem bojišču.

Rusi niso nič več tako gostobesedni, kakor so bili. Bili so časi, ko se izklepetali vse važnejše operacije, da so imeli potem korist — Japonci. Sedaj poročajo le semtertje o kakih praskah svojih zadnjih čet s prednjimi japonskimi četami. Večina ruskih armadnih oddelkov je skoro gotovo že prišla preko črte Siaupsiatši-Cančun-Kirin. Cete ki so ostale južno od teh točk opazujejo gibanje sovražnika, dokler jih japonska premoč ne prisili, da se umaknejo pred resnimi boji proti severu. Rusi izvršujejo jako ostru poizvedovanja. Severno od Cantu Japonci kaže nimajo velike oddelkov. Japonsko glavno poveljstvo, ki se je nahajalo še pred nekaj dnevi v Tjelinu, se je vrnilo v Mukden, iz česar bi bilo sklepati, da nekaj časa še ne bo nove japonske ofenzive in da je v večjih operacijah nastal odmor.

Tokio, 12. aprila. Rusi zbirajo svoje čete in utrjujejo svoja stališča na progi Cangtun Kirin, kjer je pričakovati prihodnje bitke. Oddelek Madrikova je vedno v dotiki z levim japonskim krilom in vedno se vršijo manjše praske. Rusi so baje jetnike na otoku Sahalinskem oboževali in so obljubili hrabrim bojevnikom denar in svobodo. Tako so spravili posadko na 3000 mož. Vendar dvomijo, da bodo Rusi otok resno branili.

Japonci proti Kitajcem.

V Harbin došel Kitajec poroča, da so Japonci v Mukdenu aretirali vse kitajske oblastnike, ker so Rusom aktivno pomagali. Japonci niso verjeli, da so Rusi zapustili pred njimi Tjelin. Ko so prišli pred mesto, so začeli streljati vanje, vsled česar so začela skladišča goreti. Kitajci so šli Japoncem nasproti prosit, naj nehajo streljati.

Poneverjenja na Japonskem.

„Voss. Zeitung“ poroča iz Jokohame: Tvrdka državnih zalagateljev Okura in Co. je poneverila iz neke pogodbe 4,620 000 Jenov, skoro 2 milijona več kot je imela zaslužiti. Zato se bosta morala zagovarjati premierminister grof Katsura, ki je kot vojni minister sklenil kontrakt in sedanji vojni minister general Tinanski. Računska sekcija je zasledila poneverjenje in zbornica bo vzela vso stvar v roke. Pričakujejo važnih odkritij.

Samomorji Japoncev.

Peterburg, 12. aprila. Pri japonskih vjetnikih v okraju novgorodskem se množijo slučajji samomora. Več častnikov si je pripravilo trebuh, drugi so se zastrupili, ne da bi jih mogli rešiti.

Tretje rusko brodogradništvo.

V Sudskem zalivu so ostale ladje: Topničarica „Hrabryj“, torpedovke „Prozorlivyj“, „Pronzitelnyj“, „Rezvyj“ in „St. 213“. Čez tri dni po prihodu brodogradnika je prišla plavalna bojnišnica „Kostroma“. Ladje so nalagale premog in potrebščine tri dni, 19. marca jih je obiskal grški kralj, 20. marca opolnoči so dvignili Rusi sidra in so pluli v viharju ob kretskem obrežju proti Port Saidu, kamor so došli 24. marca. Uprava Sueskega kanala je pustila brodogradništvo skozi brez vsakih težav. Tam so se preskrbeli Rusi s sadjem in drugim živim. Častniki so si kupili solncebranon za trepične kraje. 11. aprila je prišlo brodogradništvo po srečni vožnji do otoka Sokotra, ki leži pred najvzhodnejšim nosom Afrike (Cap Guardafui) južno od Arabije.

Japonski načrti.

Ker so Japonci izdelali v svojih arzenalih mnogo izvrstnega orožja, zaplenili veliko množino topov in tudi mnogo potrebščin nakupili, menijo, da bo njihovo topništvo v vsakem oziru presegalo rusko. — Prepričani so, da Rusi ne bodo mogli nadomestiti svojih izgub, dasi imajo veliko opravka pri prevažanju.

Japonska bo lahko zasedla Harbin in ga obdržala; obenem bo nadaljevala na vzhodu svoje operacije proti Rusom. Japonci se namerava poslati znatna ojačenja v Mandžurijo.

Iz Port Arturja.

Iz Peterburga poročajo, da pripovedujejo popotniki, ki so dospeli iz Port Arturja v Odeso, da so Japonci zaprli v Port Arturju več policijskih stražnikov. — Sumničijo jih, da so ruski častniki. Vse tajne listine so požgali. Tiskarno „Novoga kraja“ so Japonci prenesli v Tokio.

Vladivostok.

Dopisnik „Ruskega Slova“ brzojavlja iz Vladivostoka, da na prošnjo poveljnika kneza Kazbeka so dovolili občin milijon rubljev kredita, da si v slučaju obleganja nabavi provijanta in da zniža cene živil, ki so v zadnjem času zelo poskočile.

Japonski razglasi.

Dopisnik „Novoje Vremja“ brzojavlja iz Harbina, da Japonci razdajajo oglase, kjer se opravičujejo, da niso dospeli že 29. marca v Harbin, kakor so obljubili; pač pa bodo tam 17. aprila.

Proti Vladivostoku in Sahalinu.

V Peterburgu se širi vest, da Japonci formirajo šest divizij, ki so pripravljene nastopiti proti Vladivostoku in Sahalinu.

Rusko prostovoljno brodogradništvo.

Računski sklep komiteja za nabavo prostovoljnega brodogradništva izkazuje:

Minulo leto je dobil komitej 13,274,539 rubljev. Naročili so 18 linijskih križark, ki imajo po 500, 570 in 615 ton vodnega prostora in 4 podmorskih ladij. Car je ukazal prvi vrsti dati sledeča imena: „Emir Buharski“, „Fin“, „Stavropolski“, „Truhmenec“, „Kazanec“, „Moskvitjanin“, „Dobrovoolec“, „Vojskovoij“ in „Ukrajna“. Zadnja dva bi se imela odposlati s tretjim brodogradnikom, toda stavke in nemiri so preprečili pravočasno opremo. Ostale bodo dovršili to polletje. Od 4 podmorskih čolnov je napravljen eden „Grof Seremetjev“, dva pa še poizkušajo.

Češki deželni zbor

bo zboroval, kakor poročajo listi, do 27. maja. Sklican bo 18. maja. V tem zasedanju bodo sestavili odseke, nadalje bodo rešili začasni proračun in poročila o oškodninah za po uimah oškodovane. Ostale važne predloge o volivnih kurijah in o izpremembi volivnega reda bodo predložene v jesenskem zasedanju. Takrat bodo tudi izvolili upravni odsek. Nemški in češki poslanci so se naj-

brže sporazumeli, ker je postavljena postavka „Carinski tarif“ kot prva točka dnevnega reda pri prvi državnozborni seji po Veliki noči.

Položaj na Ogrskem.

Kakor smo že poročali, izdeluje Szell nov načrt, kako bi zopet prišlo do sporazumljenja med večino ogrskega državnega zbora in med vladarjem. Bistvene Szellove zahteve so, da bosta na poslopih avstro-ogrskih zastopstev v inozemstvu razobsežena avstrijski in ogrski grb in poleg avstrijske tudi ogrska zastava. Pri vsakem poslanstvu mora biti poslanik ali pa njegov namestnik Mažar. V Budimpešti se mora ustanoviti višja šola za diplomate po vzorcu dunajske „Akademije za konzule“. V novem zavodu bo nemščina obvezen predmet, na dunajski akademiji pa mažarščina. Nadalje zahtevajo, da ministrstva za unanje stvari ne bodo več nazivali s c in kr, marveč se bo moralo imenovati: „Cesarsko avstrijsko in kraljevo ogrsko ministrstvo“. Tudi pri poslaništvih in konzulatih naj se v tem zmislu izpremene naslovi, da pride tako do veljave suvereniteta Ogrske. Nadalje zahtevajo premeščanje enega skupnih ministrstev z Dunaja v Budimpešto.

Ogrska zbornica je imela včeraj sejo. Poslanec Eötvös je vložil prelog, naj zbornica izreče grajo Tiszi in Perczu zaradi dogodkov v zbornici dne 18. novembra in 13. decembra 1904. Eötvös bo danes svoj predlog utemeljeval. Prečitali so nato doslovno besedilo Eötvösevega predloga. Poslanec Kaas je prosil predsednika, naj odredi volitev odsekov, ker čaka rešitve mnogo važnih političnih in gospodarskih vprašanj. Podpredsednik Rakovszky izjavlja, da toliko časa ne bodo izvoljeni politični in gospodarski odseki, dokler ne bo pojasnen politični položaj Tisza izjavi, da se je vlada takoj, ko je bil znan izid volitev, prenehala pogajati z inozemskimi državami in z Avstrijo. Le poročevalci v carinskih konferencah proučujejo svoja poročila, ne da bi vlada kaj izjavila. Na tem stališču stoji in bo stala vlada toliko časa, dokler je prisiljena reševati tekoče posle. Poslanec Polonyi izjavi, da nima k popolnoma korektni Tiszovi izjavi ničesar pripomniti.

Glede Eötvösevega predloga niso združene opozicijske stranke edine, češ, da je maščevalen in gre predaleč. Ko je bil predlog čitan, ni bilo večine Kešutovih poslancev v zbornici. Grof Tisza je naznanil ministrom, da se je z Goluchovskim razgovarjal, kdaj naj se prične trgovinska in carinska posvetovanja, pri katerih se bodo razgovarjali le o tem, kako dobiti gradiva za jako nujna pogajanja o trgovinskih pogodbah s Svico, Belgijo, Rusijo in balkanskimi državami. Koncem meseca septembra preneha trgovinska pogodba med našo državo in Svico, ravno tako preneha tudi začasna trgovinska pogodba z Bolgarijo. S pogajanj pa ne morejo pričeti takoj, ker Tisza noče prevzeti odgovornosti. V seji liberalne stranke je naznanil Tisza, da je prosil cesarja nujno za dovoljenje, da odstopi, a vladar se ni hotel odločiti. Kakor se poroča, bo vladar začetkom mesca maja zopet odpotoval v Budimpešto, kjer bo ostal delj časa.

O razmerju med Avstrijo in Ogrsko je govoril princ Liechtenstein. Rekel je, da umira dualizem, ki je povzročil monarhiji neizmerno škodo. Veliko vprašanje je, kaj bo sledilo dualizmu, a nikakor ne sme več Avstrija plačevati in Ogrska zapovedovati. „Niti ene ure več se ne bomo pustili izkoriščati. Nikakor nismo voljni nositi stroškov za priprave, ki jim bo sledila personalna unija. Trpeli ne bomo, da bi se sklenil kompromis med krono in Košutovci, ne da bi tudi nas vprašali.

Mednarodni poljedelski zavod.

Rim, 11. aprila. Glavni odbor, ki je izvoljen, da pripravi prvi shod mednarodnega poljedelskega zavoda, je sklenil, da pridejo na shod razun neposrednih zastopnikov posameznih vlad, tudi zastopniki poljedelskih društev. Pri tem je svobodno vsaki vladi, da določi število zastopnikov teh društev ter način udeležbe.

Dogodki na Ruskem.

Peterburg, 11. aprila. Včeraj se je pričel staroruski odvetniški kongres. Navzočih je bilo 180 odvetnikov iz evropske Rusije. Ker je zapretela policija, da bo s silo razgnala udeležence, so odvetniki zborovali v zasebnem stanovanju nekega peterburškega odvetnika. Sklenili so izvoliti odbor, ki bo nadzoroval politično agitacijo in izdelal načrt za demokratsko ustavo. Ponoči je došel neki policijski komisar z dvema policijskima častnikoma na zborovanje. Odvetniki so izjavili, da ne bodo šli narazen, dokler bo navzoča policija. Policisti so napisali imena odvetnikov in nato odšli. Predsednik je naznanil, da je Trepev zapovedal sestaviti listo odvetnikov, ki se bodo udeležili kongresa, da jih bo izgnal. V današnji seji so odvetniki

sklenili: Dolžnost ustanoviti „Zvezo odvetnikov“, je delati na to, da bo odpravljeno samodržstvo in se uvede demokratska ustava, po kateri bi se volili ljudski zastopniki po načelih splošne in tajne volilne pravice. „Zveza“ naj dela za politično vzgojo ljudstva in naj pospešuje ljudsko oboroževanje, da bo mogoče na ta način nastopiti proti samovoljnosti upravnih oblasti. Končno so sklenili, naj „Zveza“ pospešuje prihodno revolucijo. Nadalje so sklenili ustanoviti tudi osrednje pisarno, ki naj organizira odvetnike in prispevke. Odvetniki bodo ustanovili svoj stanovski list.

Peterburg, 11. aprila. Zvečer so imeli odvetniki zopet shod, na katerem so sklenili črtati iz resolucije besedilo, da bodo pospeševali oboroževanje ljudstva.

Peterburg, 12. aprila. Od 7. aprila nadalje je bil tu staroruski profsorski kongres. Sprejeli so resolucijo, v kateri zahtevajo izpremembo pravnega stanja po demokratskih načelih. Javno mnenje zahteva odločilnega vpliva na državne posle. Vse prebivalstvo brez razločka narodnosti, veroizpovedanja in stanu mora imeti enako pravico pri zakonodaji.

Krakov, 12. aprila. „Reforma“ poroča: V Lodzu je umrl pri zadnjem bombnem napadu ranjeni policijski komisar Szatalowicz. V Sosnovicah sta umorila dva vojaka častnika, ki je poveljeval četi v obrambo Schöaene tovarne.

Peterburg, 13. aprila. Znameniti kipar knez Trubeckoj je dobil naročilo izdelati načrt za spomenik Tolstemu. Za spomenik bo prispevale rusko ljudstvo.

Vratislava, 12. aprila. „Schles. Ztg.“ poroča iz Peterburga, da so zaprli tudi očeta in oba brata dijakinje Leontijeve. Stari Leontijev je bil svoj čas guverner, brata sta pa visoka častnika. V stanovanju Leontijevov so našli veliko množino razstreliva.

Peterburg, 12. aprila. V Helsingforsu so prijeli soprogo znanega moskovskega zdravnika, dr. Kulmanka in jo odvedli na Peter-Pavlovo trdnjavo v Peterburgu. Kulmankova je bila v tesni zvezi z anarhisti.

Peterburg, 12. aprila. Plemkinja, ki jo je povozil vlak, je gospica Trepev. Njena rodbina, kakor tudi ona kneginje Deriseve, ki se je umorila, trdita, da sta bili to le neizgovori. Obe samomorilki sta bili prijateljici Leontijeve, ki je bila znana kot nihilistinja, odkar se je povrnila iz Svice v Rusijo.

Tiflis, 11. aprila. Uradno poročajo, da je v Gruriji nastal zopet mir, odkar so zaprli voditelje nemirov. Prebivalstvo zopet uboga oblasti in plačuje davke. Tudi policija zopet posluje.

Varšava, 12. aprila. V prvi polovici mesca majnika pričakujejo na Ruskem-Poljskem nemirov rezervistov in pa stavkujočih delavcev.

Peterburg, 12. aprila. Dne 1. majnika se prične skoraj gotovo zopet splošna stavka, ker ni bila dozdaj izpolnjena še nobena dalavcem dana obljuba.

Razpor med Zedinjenimi državami in Venecuelo.

Vashingtonski politiki so jako razburjeni, ker je venecuelski predsednik poslal Zedinjenim državam jako negotovo in grozeče pismo. Clani diplomatskega zbora so bili obveščeni, da ne bodo postopali proti Venecueli pred povratkom predsednika Roosevelta.

Italijanska zbornica.

V italijanski zbornici sta posl. Romussi in Santini vprašala, če je vlada voljna pričeti mirovna posredovanja med Japonci in Rusi. Državni podtajnik Fusinato je odgovoril, da mora vlada pričeti taka pogajanja le, če bi bil zagotovljen uspeh.

Francija in Vatikan.

„Osservatore Cattolico“ priobčuje po „Matinu“ razgovor nekega Gastone de Mazziere s kardinalom Merry del Val. Papežev državni tajnik je dejal, da sveta stolica nikakor ne želi popolnega spora s Francijo; sedanji položaj se da primerjati samo s to sliko: Konkordat je zid; francoska vlada ga hoče podreti z udarci, ki so bolj siloviti nego prejšnji, Vatikan pa izkuša podirajoče se zidove podpirati, da ne pade, predno niso vsi pripravljeni. Če pa mora pasti, bode že poskrbel, da iz razvalin vsklije nova zgradba. Da je Vatikan sila odjenljiv, pričajo razmere v dijonski škofiji, kjer je papež dovolil, da je škof Nordez sam imenoval novega generalnega vikarja. Tudi imenovanje patriarha jeruzalemskega dokazuje, da Vatikan ne želi spora. To je znano tudi Delcasséju.

Pomnožitev francoske vojne mornarice.

Francoski mornariški minister Thomson je povdarjal v senatu, da bo treba zgraditi mnogo novih bojnih ladij, ker sta brodogradnja Angleške in Amerike številnejša, kakor francoske.

Obtožnica proti Gorkemu.

Peterburg, 9. aprila. Obtožnica proti Maksimu Gorkemu, sestavljena od generalnega prokuratorja, pravi, da so vsled preiskave, ki se je vršila v hiši Kedrina, mestnega svetovaleca peterburškega, našli neki razglas, v katerem je pisatelj naglašal, da sta za krvave peterburške dogodke odgovorna pred vso Rusijo, vsem javnim mnenjem in celo Evropo car in notranje ministristvo in zato da je treba s silo nastopiti proti samodržstvu. Maksim Gorkij, pravi nadalje obtožnica, je priznal, da je on pisatelj tega manifesta in da ga je nameraval poslati notranjemu ministristvu, druge izvođe pa vsem peterburškim listom. Zato obtožuje Gorkega, da je nameraval podpreti sedanjo državno uredbo z manifestom, ki se ga proti njegovi nameri konfiscirale državne oblasti in zabranile velikozlo, ki bi tako bilo zamoglo nastati. Gorkij bo moral prihodnji mesec pred najvišje sodišče v Peterburgu.

Dnevne novice.**Na grob Strossmayerjev, ki**

navdaja ne le vsakega Slovana, ampak ves omikani svet s spoštovanjem, morajo naši liberalci mesto cvetja sipati osat in trnje. Včerajšnji „Narod“ je nabral zopet iz židovskih listov citate, ki naj baje dokazujejo, da je bil Strossmayer nasprotnik papeštva. A ti citati se ne dajo kontrolirati, ker izvirajo iz motnih virov. Ko je Strossmayer govoril na vatikanskem zboru, da ni vsled razmer tedanjega časa pripraven čas, za proglasitev dogme o papeževi nezmotljivosti v dogmatičnih stvarih, ker bi jo nasprotniki zlorabljali, ni nasprotoval temu verskemu nauku samemu, kakor je sam priznal. Döllinger in Reinkens, na katera se sklicuje „Narod“, sta bila odpadnika, in Strossmayer bi bil gotovo bolj medro storil, da bi se bil njiju družbe ogibal, kakor da je z njima korespondiral; saj je dovolj znane, kake laži so ravno iz tega „starkatoliškega“ vira prihajale potem v časnike. Zakaj „Narod“ ne citira krasnih izjav, s katerimi je Strossmayer dokazal svojo edinost s sveto stolico? Zakaj ne citira nešteti vilnih mest iz njegovih pastirskih listov, v katerih slavi katoliško cerkev kot dobrotnico in častitljivo mater narodov? Slednjič se pa „Narod“ baha, da je njega Strossmayer blagoslovil! Kako se more „Narod“ z blagoslovom bahati, ko vendar vedno čez blagoslove zabavlja in se iz njih norčuje. Strossmayer „Naroda“ ni bral; ko bi ga bil čital, bi mu bil že resnico povedal. Strossmayer je vsakega blagoslovljal, kdor se mu je predstavil kot kristjan in Slovan. Če bi bil „Narod“ blagoslovil, bi bil blagoslov padel na velikega lopova, kateremu bi bil toliko pomagal, kakor milo zamorcu. Sicer se pa liberalci le smešijo, ko se izkušajo skriti za Strossmayerjevo mitro in poljubljajo njegovo pastirsko palico.

Sobotna številka je zadnja, ki jo dobe naročniki, kateri niso še obnovili naročnine za II. polletje. Prosimo torej, naj vsak nemudoma dopošlje naročnino, kdor želi še prejemati naš list. Pri tej priliki pa zopet pripominjamo, da se bomo rade volje ozirali na vse opravičene želje, ako se nam pravočasno javijo.

Framasonski nameni. Kaj si mislijo frasoni pod pretvezo „ločitev cerkve od države“, je izpovedal frason Blatin, poslanec in član „Velikega Orienta“, ki pravi o katoliških cerkvah: „V vseh teh poslopih, ki so jih skozi stoletja gradili za praznoverje in za duhovstvo, bo prestopidarska loža pridigala svoje nazore in ti oboki bodo odmevali od klicev, ploskovin in klikov frasonskih, namestu duhovskih psalmov.“ — Framasoni torej hočejo zdaj, da država oropa cerkev njenih poslopij in jih potem podari ali dá v najem frasonom. To je tista svoboda, za katero gori slovenska narodna napredna stranka v svojih glasilih!

Mašniško posvečevanje. Premilostni gospod knezoškof ljubljanski je posvetil v svoji hišni kapelici ponedeljek, dne 10. aprila, sledeče frančiškanske klerike v

subdiakone: Fr. Huberta Marovta, Fr. Fruktusa Frank, Fr. Benvenuta Winkler, Fr. Pavla Petočnik, Fr. Leonarda Kalac, Fr. Henrika Damiš, Fr. Hugo Breu, Fr. Adriana Kokol in Fr. Fortunata Geli. V sredo, dne 12. aprila, je podelil istim in dvema cistercijanama iz Zatičine, Fr. Stefanu Geier in Fr. Robertu Seun red diakonata. V soboto, dne 15. aprila, pa bo podelil red sv. mašništva prvim petim prej naštetim klerikom iz frančiškanskega reda.

„Narodni list“ v Zadru polemizira s „Slovencom“ glede članka o staroslovanski liturgiji. Pisec se je postavil na stališče: „Tko piše o glagolici, ne mora zalaziti sa pravnog, liturgičnog i povjestnog stanovišta.“ Ako ima „Narodni list“ take nazore, potem sploh ni več razgovora. Vprašanje liturgičnega jezika je vendar liturgično vprašanje; vprašanje opravičenosti jezika ne more biti drugače, nego pravno. Dokler „Narodni list“ tega ne prizna, se ne moremo pogovarjati z njim. Pač pa mu priporočamo, da naj za politično probujo naroda rabi bolj pripravna sredstva, nego so liturgična. Gospod Iros naj hodi med narod, naj snuje politična društva, naj ustanavlja gospodarske zadruge, naj drži poučna predavanja, naj agitira od hiše do hiše — s tem bo politično mnogo več dosegel, kakor če sedi za pečjo in piše dolgočasne polemike proti „Slovencu“ o liturgiji.

Idrija in naši poslanci. V včerajšnji seji državnoborskega proračunskega odseka je državni poslanec dr. Žitnik obširno govoril za potrebne reforme na rudarski ljudski šoli v Idriji ter je predložil primeren predlog. Minister grof Buquoy je obljubil ugoditi zahtevam.

Osebnost. Cast. gospod Anton Čop, kapelan v Kranjski gori, je stopil v začasni pokoj zaradi bolehnosti.

Učitelj vsled bede zblaznel. V zagrebško bolnico so pripeljali nekoga učitelja, ki je zblaznel vsled bede. Ne prestano kliče: „Otroci, ne jejte toliko, s čim naj vse to plačam.“

Radovljiska podružnica „Slov. plan. društva“ priredi v nedeljo, dne 16. aprila ob 3 uri popoldne v prostorih hotela „Toplice“ na Bledu svoj redni občni zbor. Razpravljalo se bo o o važnih točkah, posebno glede planinskih koč in se člani in prijatelji društva vabijo na mnogobrojno udeležbo.

Člani slovenskega gledališča iz Ljubljane bodo gostovali v Varaždinu in drugih hrvaških mestih.

Nagla smrt. 18letni mladenič Janez Velikajne iz Spodnje Idrije je šel preteklo nedeljo, 19. t. m., popoldne nekoliko na izlet v bližnji hrib. Nazaj grede se je ponesrečil. V ponedeljek so ga pod neko strmino dobili mrtvega. Njegov oče Tomaž si je pa teden poprej nogo poškodoval.

Iz Novega mesta. Nemške postne pridige v Novem mestu bo tudi letos zopet imel P. Schrohe iz družbe Jezusove od petka 14. do Velikega četrta 20. t. m., vsak večer ob pol sedmih v kapiteljski cerkvi.

Sumljivi Lah. Orožništvo v Sežani je prijelo nekoga sumljivega Laha po imenu Magnanija, ki se je brez vsakega posla potikal po tamošnji okolici. Izročili so ga včeraj c. kr. deželnemu sodišču.

40.000 vreč riža so 11. t. m. pripeljali v Trst.

Strelna je udarila včeraj popoldne na Dobrnem pri Mengšu. Pogorel je pri Blažku skedenj in hlev in v njem trije prašiči. Posestnik je tem bolj nesrečen, ker je gospodarsko poslopje zdaj že drugič od strele zadeto pogorelo.

Stavka pekovskih pomočnikov v Gorici. Sedaj je v štrajku še 19 delavcev. Drugi delajo, ker so njih gospodarji, sedem po številu, privolili zahtevam. Več delavcev je šlo pred pekarije ter se zgražalo glasno nad onimi gospodarji, ki se ne udajo.

Prvi šparglji. Te dni so prišli prvi šparglji na goriški trg. Prodajajo se po 2 K 40 v. do 3 K kilo.

V pokoj sta stopila v Gorici višja poštna oficijala Iv. Hohler grof Delići. mestr

Antialkoholski shod v Budimpešti. Deveti mednarodni shod protialkoholizmu v Budimpešti je sklenil, da se ima vršiti 10. shod 1. 1905. v Budimpešti in sicer od 11. do 16. sept. Ta shod se bo vršil v deželi, kjer se doslej proti alkoholu ni storilo skoro ničesar. Ta shod ima začeti veliko kulturno

delo ne samo za Ogrsko, ampak tudi za vso vzhodno Evropo, posebno za Balkan. Predavali bodo med drugimi: Lombroso iz Turina, Forel iz Chagnya, Vambery iz Budimpešte, Gruber iz Monakova, Kassovic z Dunaja, Vlasak z Dunaja.

Nov železniški načrt, kako bi Dalmacijo zvezali z avstrijskim železniškim omrežjem je izdelal inženir Josip vitez Wenusch. Zadar bi bil po tem načrtu preko Kvarnerskih otokov z Avstrijo zvezan s pomočjo prevoznih brodov. Proga bi bila dolga 205 kilometrov.

Hrvaško šolo bodo otvorili v Opatiji prihodnje šolske leto.

Radi poverjenja pri „Lloydu“ je drž. pravdnistvo dvignilo obtožnico proti bivšemu ravnatelju penzijskega zaklada, kateremu nedostaja 400.000 kron.

Štajerske novice.**Shod slovenskega političnega društva v Teharjih.**

V prijaznih Teharjih, novoosvobodjeni občini za Slovence, vihrala je ponosno razstolpi dr. Storoje graščine slovenska trobojnica in naznanjala, da je nedelja, dne 9. t. m. zopet slovesen in pomenljiv dan za teharske Slovence. Vršil se je namreč ta dan shod slov. polit. društva v Teharjih, na katerem sta poročala drž. posl. vitez Berks in dež. posl. dr. Juro Hrašovec. Pomenljiv pa je bil ta shod tudi radi tega, ker je drž. poslanec vitez Berks govoril o celjski gimnaziji.

Točno ob 4. uri popoldne odpravi predsednik društva g. Vizjak Martin shod in pozdravi navzeče, nakar se oglasi k besedi g. dr. Stor, ki predlaga sožalni brzojav stolnemu kapitelju v Djakovu na izgubi Hrvatom in nam Slovincem toli dragega, prezasluznega biskupa dr. Jos. Jur. Strossmayerja, ki se sprejme v znak sožalja stoji.

G. drž. posl. Berks govori edino le o celjski gimnaziji približno takole: Celjsko gimnazijsko vprašanje je za nas spodnje štajerske Slovence posebno velike važnosti, ker je to edina šola, na kateri se vsaj deloma poučuje v slov. jeziku. Vlada je leto za letom postavljala v proračun neki pavšal za celjsko gimnazijo, česar ne delaniti prieni drugi gimnaziji v Avstriji. Tudi je bilo treba leto za letom državnemu zboru ta pavšal določevati. Moja dolžnost je bila vedno, delati na to, da se slov. gimnazija v Celju ne samo vzdrži, ampak tudi razširi. Zato sem delal na to, da dobi gimnazija svoje lastno poslopje. Vlada je radi tega vprašala l. 1901 celjski magistrat, bi se li dobilo v Celju primerno stavbišče za gimnazijo; celjski magistrat je odgovoril, da tacega prostora v Celju ni. Ponudili sta se potem vladi dve stavbišči: 1. Za Maksimiljanom celjskega opata zemljišče; 2. Dr. Dečkov travnik. Shod zaupnikov v Celju je pa v aprilu l. 1902. sklenil, da se celjska gimnazija nikakor ne sme premestiti iz Celja. To je bila volja mojih volilcev in tega sem se tudi vedno držal, kajti 13. marca 1903 sem staval v drž. zboru predlog, da se celjska gimnazija ne premesti iz mesta. Od tega dne pa nisem storil nienega koraka več o celjski zadevi in mi je bil nakup dr. Dečkovega travnika popolnoma neznan.

Dr. Stor govori o šolskem vprašanju in zahteva, da se gimnazija razširi v višjo trda „Iz Celja ne gremo!“ (Burno odobranje.)

G. urednik Korošec govori v imenu časnikarjev in pravi, da so imeli časniki namen celjsko šolsko vprašanje le pojasniti, če se pa poslanec Berks čuti radi tega žaljenega, je temu sam kriv, ker ni takoj stvari radi svoje osebe pojasnil.

Drž. posl. vitez Berks navaja vzroke, zakaj se ni preje oglašil in sicer: 1. ker je bil bolan; 2. ker stvari ni do preteklega tedna prav nič razumel, 3. ker je hotel priznati dr. Dečku. Pokazal je potem pismo sekcijkega šefa v naučnem ministristvu Bernada, ki mu naznanja, da se kupčija ni sklepala na Dunaju, marveč v Gradcu pri namestnistvu in da je že razbita.

Dež. posl. dr. Juro Hrašovec je v lepem govoru poročal o delovanju dež. zbora in obstrukciji ter rekel, da obstrukcija ni zaspala, ampak ob ugodnem trenutku zopet oživi. Razlagal je potem levski zakon, katerega pa cesar ni potrdil in priporočal kmetom v toplih besedah, naj bodo značajni Slovenci. (Burno odobranje.)

G. Rebek iz Celja govori o pomanjkanju kmečkih delavcev.

G. dr. Stor se pritožuje, da namestništvo toliko časa ne potrdi volitev v Teharjih. Nato govori o regulaciji Voglavne in Savinje.

G. kaplan Cemažar govori o težkočah, ki jih dela centralna komisija pri

zidavi nove župne cerkve v Teharjih in prosi poslance, da store o tem potrebne korake.

G. predsednik Vizjak zaključi na to ta pomenljivi shod z živio-klici na navzoča poslanca in dr. Štora.

Š Dopolnilna volitev v štajerski deželni zbor se je vršila včeraj v kmečki skupini okrajev Bruck-Ljubno. Nemška kršč. ljudska stranka je kandidirala kmeta Schwaigerja, ki je dobil 2165 glasov, soc. dem. Resel 1896 glasov in „Bauernbund“ baron Rokitsky 1264 glasov. Treba je torej ožje volitve med Schwaigerjem in soc. dem. Resljem. Pričakovalo se je, da prideta v ožjo volitev Resel in Rokitsky. Za ta slučaj so obljubovali soc. demokratje, da bodo dali glasove Rokitskemu, kako se bo pa razvilo sedaj razmerje glasov, je veliko vprašanje. Ožja volitev bo v soboto.

Š V Rimu umrli romar Jožef Polančič značajan mož jareninske fare in velika opora jareninske organizacije je imel najlepšo smrt in tudi kaj lep pogreb. V četrtek, dne 30. marca je prejel še zdrav in vesel sv. obhajilo na grobu sv. Alojzija v cerkvi sv. Ignacija v Rimu. Popoldne istega dne je dobil papežev blagoslov in je poljubil sv. očetu roko, kateri so ga, kakor je sam pravil svojemu prijatelju, posebno dolgo gledali. Obiskal je še vse glavne cerkve večnega Rima, še poljubil na skali santi sled Gospodov in kmalu potem, ko se je že pripravljaj na odhod iz Rima v petek zvečer brez zavesten postal in v nedeljo jutraj, ko so vsi drugi romarji zapustili večni Rim, v Gospodu zaspal. Umril je, kakor je bil vedno rad v družbi duhovnikov, v rokah svojega domačega kaplana. Sveča, katero je nekaj dni prej rabil v temnih kaktombah ob grobovih sv. mučenikov, mu je svetila pri smrti. „Bella morte“ so pravili Italijani. V torek ob 10. uri je bil pokopan na nemškem pokopališču (Campo santo) blizu velikanske cerkve sv. Petra. Pri maši so peli pevci slavne Gregorijanske šole pod vodstvom msg. Müllerja, maševal pa je ob asistenci dunajski župnik Elsterer, ki je bil duhovni voditelj romarskega vlaka. Pri pogrebu so bili slovenski č. gg. od Anime, dvorni svetnik Schreiner in dr. Kar je pa pogreb nad vse povzdignilo, je bilo to, da so se ga udeležili sam lavatinski škof, ki so bili ravno tisto jutro prišli v Rim. Solze so vsem v oči stopile, ko so videli vladiko kleče na tleh moliti za rajnega, tako daleč od domovine umrlega. Tako lep pogreb bo malokateri imel. Tam torej leži blagi pokojnik v sveti zemlji blizu kraja, kjer je mučeniško umrl prvak apostolov sv. Peter. Tam leži pod sencami lepih cipres in vrb žalostink, kjer leži slavni Achterman, tam, kjer leži meklenburška princezinja Friderika Karlota, kjer leži škof Anzer, prelat Schapman in mnogo drugih odličnih oseb. Zaslužil si je tako lepo smrt in tako lep grob s svojim lepim življenjem. Zavidal sem ga, ko sem sam žalosten odpotoval nazaj v domovino. Nisem si zaslužil take smrti. V miru počivaj blagi pokojnik!

Š Novice iz Trbovelj. Bolezen. Polovica otrok vodenske šole boleha na očeh. Skrajna se je mislilo, da imajo trahom, prinešen iz Zagorja, toda zdravniška preiskava je to zanižala. Otrokom se bolezen na očeh nič ne pozna, samo peče jih silno. Nositi morajo temne očale. — Pritukajšnji pošti je nastavljen kot uradnik trd Nemec. Kako bo izhajal? — Na novo ustanovljeni obrtni šoli za rudarje bo učni jezik baje nemški. To bo najboljša garancija, da bo te šole kmalu konec. — Žice za električno razsvetljavo na Voda h so že razpeljane. Jeseni začne nova elektrarna delovati.

Š Ljutomer. Da se za občni blagor zaslužnim možem prirejajo serenade, da se jim ob priliki njih odlikovanja ali godu zapoje mična pesmica, to je običajno, temu ne bo oporekal nikdo. Zavrtni pa moramo odločno postopanje naših ljutomerskih „hajlovcev“, ki so dne 11. t. m. v poznem mraku za podoknico nemškemu županu c. kr. notarju g. Thurnu pili oholo in na slovenskih tleh skrajno izizivalno: „Wir Deutsche fürchten Gott, — aber sonst nichts — in der Welt.“ Komu se je pelo to, ali kakemu za občni blagor zaslužnemu možu? Ali so to zasluge, da ta mož, ki živi med samimi Slovenci in je njihov kruh, jim pri vsaki priliki kaže svoje najodločnejše nasprotstvo? Ali gosp. Thurn morebiti županuje kakemu nemškemu trgu, kjer se vsi strinjajo z njegovim slavljenjem, kjer je podoknica povodom njegovega godu takorekoč izliv srčnih čustev vseh tržanov? In koliko pristnih Nemcev pa je pelo „Wir Deutsche...“? Iz velike večine so sami renegate, ki morajo trobiti v nemški rog, ker se še začasno drži nemško gospodstvo — a samo umetno. Ali je ta pesem vplivala blažilno? — Bila je skrajno izizivajoča. Gosp. župan, vi pa kaj

težko trpite, da bi se v slovenskem trgu pele za podoknice najmilejše, najmirnejše slovenske pesmice. Saj pride dan, ko bo odklenkalo vam in vašim! Saj pride dan, ko ne bo prisiljenec, marveč Slovenec na svoji zemlji svoj gospod!

Koroške novice.

k **Višje redove** bo v naši škofiji podelil mil. knez in škof J. Kahn to leto v mesecu juliju, in sicer dne 16. subdijakonata, dne 18. dijakonata, dne 20. presbiterata, in sicer letos izjemoma v bogoslovski kapelici.

k **Razpisana** je do dne 6. maja župnija Pokrče. Patron je deželni knez.

k **Moška procesija v Marijino Celje** se bo letos iz Koroške priredila sredi meseca julija.

k **Živinska kugu na gobcih** se je pojavila v grebinkem okraju. Razglasila se je živinska zaprtija.

Ljubljanske novice.

lj **Deputacijo obč. sveta** k pogrebu biskupa Strossmayerja vodil bode — ker se župan zaradi bolelosti udeležiti ne more, podžupan pa je po opravih zadržan — občinski svetnik dr. Karl Triller. Poleg njega bodo mestni ljubljano pri pogrebu zastopali še občinski svetniki: Josip Lenč, Ilija Predovič, Josip Prosenc in Ubaldo Pl. Trnkóczy.

lj **Avstrijski framasoni** so ustanovili na Dunaju šolsko društvo „Freie Schule“. Namen temu društvu bo po vseh avstrijskih pokrajinah ustanoviti šole, v katerih se bo vzgajala mladina v brezverskem duhu. — Kajpada imajo tudi kranjski Nemci svojega zastopnika v odboru. In ta ni nikdo drugi nego c. kr. realčni prof. Karol Schrautzer.

lj **Plašni konji**. Včeraj dopoldne se se splašili konji Perdanememu hlapcu Francu Stoparju na Zaloški cesti. Pridirjali so na Martinovo cesto in se tam zaleteli z vozom v voz Franca Dimnika posestnika iz Jarš in zlomili pri vozu oje. Skode je 5 kron in jo je Stopar takoj povrnil. — Druge nesreče ni bilo.

lj **Mrli beračici**. Po mestu hodita vedno beračiti dve deklici iz Siške, namreč 12letna Ana Mlakarjeva in Marija Bernardova. Včasih beračita od hiše do hiše skupne, včasih pa posamič. Izgovarjata se, da so starši revni, bolni in t. d. Njih starši se bodo morali zagovarjati pri sodišču.

lj **Umrl** je nadsprevodnik Mihael Cerne.

lj **Velik panoptikum Treiberjev**, ki bo postavljen na prostoru 500 kvadratnih metrov, pride v Lattermannov drevered.

lj **V „Mednarodni panorami“** bodo prihodnji teden izložene slike iz Jeruzalema.

lj **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih**. V soboto, dne 15. t. m., vrši se ob 5. uri popoldne v mestni dvorani odborova seja z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročila predsedstva. 2. Poročilo blaginje. 3. Posvetovanje o napravah, ki naj jih podružnica izvede v tekočem letu. 4. Posvetovanje o neki vlogi „Zadruga pekov v Ljubljani“. 5. Eventualni predlogi.

lj **Plašni bivoli**. Ko so spravljali predvčeraj popoldne na južnem kolodvoru bivole v železniški voz, so se trije splašili. Pvi je pritekel čez progo proti trafiki, kjer ga je hotel neki uslužbenec ustaviti, da se mu je moral skriti pod voz, ker se je besna žival hotela zakaditi v njega. Ko je bivola hotel pozneje prijeti neki drug uslužbenec, ga je ta podrl na tla s tako silo, da se je uslužbenec pri padcu močno poškodoval. Pri tem je padel tudi bivol in ga je pet delavcev zvezalo. Druga bivola so prijeli na sv. Martina cesti, tretjega pa v St. Vidu. Sreča je le, da se bivoli niso obrnili proti mestu.

lj **Izseljevanje**. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 68 Hrvatov in 16 Kranjcev, nazaj je pa prišlo 39 Hrvatov.

lj **Izgubljene in najdene reči**. Neka dama je izgubila nekje v mestu denarnico z manjšo vsoto denarja.

Književnost in umetnost.

* **VI. štev. „Zore“**, glasila katoliško-narodnega dijaštva, prinaša sledečo vsebino: Andrej Orehek: Slava „kritiku“! — Janez Urbas: Pismonoša Luka. — Marijan: Pesem o sreči. — B.: Ne ču da budem strogi katolik. — M.: O Maksimu Gorkem. — Glasnik: Starešinam „Danice“. — Krščansko-socialna ženska zveza v Ljubljani. — Slovensko katoliško akademsko društvo „Danica“. — Letošnji sestanek katoliškega narodnega dijaštva. — Listek: Slovenske slavnosti na Dunaju. — Akademsko podružnica družbe sv. Cirila in Me-

tođa v Gradcu. — Naše srednje šole. — Leonova družba na Dunaju. — Poročilo podpornega društva za slovenske visokošolce v Gradcu. — Za beneške Slovence. — Omladina. — Na platnicah: „Bratsko“ društvo.

* **Poziv**. Najimennitnejšo knjigo o španskem dramatskem pesništvu, ki je fenomenalen pojav v svetovnem slovstvu, je izdal grof Adolf Schack v letih 1845-1846 v treh zvezkih z naslovom: „Geschichte der dramatischen Literatur und Kunst in Spanien“. Devet let pozneje je dodal malo dopolnilo.

Te knjige in njene oblike sem se spominjal, ko sem skozi sedem let, od 1894. do 1901. l. čital ocene svoje knjige: „Zgodovina slovenskega slovstva“, in ko opazujem, da mladi pisatelji popravljajo kake netočnosti glede letnic, ali se pa v njo zalezujejo z zlobnimi opazkami, ki na nobeno stran ne popravljajo knjige. Moji knjigi se tu pa tam odreka — popolnoma po krivici — vsaka znanstvena vrednost, dasi sta pokojni vseučiliščni profesor dr. Simon Šubic in češki pisatelj Fr. Stingel, sotrudnik „Dom in Svetu“, o njej izrekla jako ugodno sodbo, da je knjiga „velika dobrota za slovenski svet“ in „visoke cene“. Po zgledu Schackove knjige pozivljam tistega pisatelja, kateri bi iz vseh ocen zbral krive letnice, kriva imena pisateljev in napačne ali izpuščene naslove knjig. Pripravljen sem „Matici Slovenski“ povrniti tiskovne stroške za tak stvarni datek, kateri bi „Matica“ poslala svojim članom.

Naj se mi dovoli splošna, pa potrebna opazka. Kdor je hotel nepristranski soditi mojo knjigo, je moral imeti dve lastnosti in sicer: 1. svetovno obzorje o vseh najvažnejših in vseh največjih literarnih zgodovinah prvih kulturnih narodov, da vé, kakšna dela ima ta ali drugi večji narod na tem polju, nego je slovenski in jih morda tudi nima; 2. nekaj tiste lastnosti, katero Goethe pripisuje Nemcem, namreč „Ernst und Liebe“. Brez potrebe dobrohotnosti do svojega rojaka je vsaka sodba nepristranska; moža s takimi lastnostmi ni bilo med mojimi domačimi ocenjevalci.

Ogrski Brod, dne 4 aprila 1905.

Dr. Karl Glaser,
vodja priv. gimn. zavoda.

Razne stvari.

Najnovejše.

Kolera v Peterburgu. V Peterburgu so konstatirali dva slučaja kolere. Velikansko poneverjenje so zasledili pri občinski upravi v Kromerizu. Preiskava je doslej dognala, da manjka 450.000 kron.

Perzijski šah bo prišel začetkom meseca maja v Evropo.

Učitelja brez plače. V Lipni v pločki guberniji na Ruskem učitelji že od novega leta niso dobili plače.

Za župana v Sarajevu bo menda izbran Esad effendi Kulović.

Zdravnik umoril svojo ženo. Židovski zdravnik dr. Brauenstein v Berlinu, ki je na ženitovanjskem popotovanju umoril svojo ženo, je bil v Monakovem obsojen na 7 let ječe.

Vse železnice v Italiji so dobile naslov državne železnice.

Nagrada kraljevim morilcem. Srbski vojni minister Putnik je podelil baje 48.000 kron iz dispozicijskega zaklada nekaterim častnikom, ki so sedelovali pri umoru kralja Aleksandra in njegove soproge.

Z nemiri so preprečili predavanja vseučiliščni v Sofiji, ker niso zadovoljni z novimi disciplinarnimi predpisi. Zvečer so poizkušali dijaki vdreti v uredništvo „Večerne pošte“. Priredili so tudi poulične demonstracije.

Obletnica pogube oklopnjače „Petropavlovsk“. Danes je leto dni, odkar je pred Port Arturjem zadela na mino ruska admiralska ladja, oklopnjača „Petropavlovsk“, na kateri so se nahajali admiral Makarov, veliki knez Ciril in slikar Vereščagin.

Velikanska mina. Včeraj so v Sestlanu zažgali mino, v katero je bilo položeni 23.000 kg. smodnika.

Narodno gospodarstvo.

Naši zeljarji.

Dne 9. aprila je bil občni zbor „zeljarske zadrage v Šmartnem ob Savi“, ki ima za slovenskega kmeta sploh, zlasti pa še za one posestnike po ljubljanski okolici v župnijah St. Peter, D. M. v Polji, Sestro, Sv. Jakop ob Savi, okoli Mengša proti Kamniku, na Črnučah in Ježici, St. Vidu in naprej proti Skofji Leki in Kranju marsikak zelo pedučen nauk v sebi. Kako priprost je bil pač začetek te zadrage pred 4 leti, ko smo rezali zelje z navadnimi noži v najetem hlevu, danes smo zborovali v veliki združni stavbi (okrog 30 m dolga, 8 m ši-

roka), kjer se sučeta v jesenski sezoni 2 s'roja, ki zrežeta vsak zase desetkratno množino navadnih nož.

Blagor. gosp. ravnatelj „Gospodarske Zveze“, Jos. Jeglič je sam poročal o uspehih lanskega leta. V zeljarni se plačuje blago vedno na 100 kg surovih glav. Lansko leto so določili precej v septembru cene najmanj 4 K (v navadnih letinah imamo ceno 3 K) za 100 kg, torej 8 K za 100 srednjih glav. Žalibor, da je bilo precej zadržnikov tako malo zavednih, da so se dali speljati na led ljubljanskim in tujim Čičem, ki so jim mesto 4 ponudili po 5 K. Ti slabi zadržniki, ki so večino zelja prodali drugam, so bili kaznovani s tem, da se jim je plačalo blago po prvotno nastavljeni ceni, onim, ki so šli v nevestnosti menj daleč so dobili plačano po 5 K, še boljši po 6 K in možaki, ki ne poznajo v zeljni trgovini drugega trgovca kot svojo zadrugo so dobili po 7 K za vsakih 100 kg surovih glav. Vsi skupaj pa so bili močno oškodovani od nevestnih udov. Kajti blaga so pripeljali letos v zadrugo le 11 vagonov; ko bi ga bili pa pripeljali 23 vagonov kot lani (saj imeli so ga), bi bili dobili vsi lahko plačano svoje zelje po 10 K za vsakih 100 kg. Tako pljuje nezvestoba v združništvu v svojo lastno škodo. Upajmo, da ta izkušnja izmodri lahkoverne in nemožate ude. Da se v bodoče tako ravnanje, ki ni pravično in pošteno prepreči, je sklenil občni zbor, da se zanašajo vsi, ki se mu dokaže prodaja zelja drugim trgovcem, kaznuje z globo najmanj 40 K. Tudi se je svetovalo in zahtevalo, da naj raje vsakdo takoj odstopi, kdor ne misli biti v bodoče cel združnik z dušo in telesom. A odstopil ni noben, tudi nezvestih ne. Prišli so že do spoznanja, katera peč najlepše greje, domača namreč.

Po obč. zboru nas je vzpodbujal gosp. Franč. Pengov, da se z večjo gorečnostjo oprimemo sadjarstva, zlasti ker imamo tako ugodne razmere za prodaj v Ljubljani. Videli smo krasno sadje, kakršno nimamo saditi v domačem kraju in pokušali izvrstno sadno vino, kakršno bodo začeli v jeseni izdelovati tudi v I. sadjarski in moštarski zadrugi na Rovih.

Bog daj, da bi bilo kaj sadja po naših vrtovih, pa tudi kaj sadu od naukov, ki smo jih ta dan mnogo slišali pri našem zborovanju.

Neverojetna vest.

Krakovski „Czas“ poroča iz Peterburga: V vojaških krogih se širi vest, da je sedni dvor, ki je imel preiskati predajo Port Arturja, obsodil generala Steslja na smrt, vendar obsodbe ne bodo izvršili in tudi ne objavili javnosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. aprila. Pri cesarju se je danes vršilo važne vojaško posvetovanje.

Dunaj, 13. aprila. Bolezen se Gautschu ni znatno izpremenila. Noč je bila mirna.

Dunaj, 13. aprila. Cesar je imenoval nadvojvodo Friderika za generalnega inspektorja čet. Poveljnikom v Zagrebu je imenovan fml. grof Orsini. Desedanjí poveljnik Klobus, ki je stopil v pokoj, je poslal baron, poveljnik v Jožefovem je postal fml. Julij Latscher.

Budimpešta, 13. aprila. V seji ogrskega drž. zbora je poslanec Eötvös utemeljeval obtožnico proti bivšemu predsedniku Perzlu in Tiszi. Poslanec Bathiany je pa utemeljeval adresso na cesarja. V adresi se povdarja, da se je večina zedinila za socialno politično in gospodarsko delo, zahteva volivno reformo, gospodarsko in carinsko samostojnost in samostojni kreditni sistem ter ponavlja vojaške zahteve, ki so glavni pogoji, brez katerih se kriza ne more ustavno rešiti. Adresa zaključuje s prošnjo, naj dobi dežela odgovorno ministrstvo. Govornik je ostro napadel sedanjo vlado, češ, da še vedno sklepa pogodbe ter je vprašal, če je res, da je sedanja vlada Perczlu povišala pokojnino od 8000 na 15.360 K. Ta izjava je vplivala kakor bomba. Večina je divjala in kričala: Skandal! Kubik: Zato se drži vlada še na krmilu; denar dežele hoče razdeliti med svoje pristaše! — Eötvös: V ječo s sedanjo vlado. Tisza se vzdigne in pravi, da je Perzel prosil, naj se mu prejšnja službena leta všteje v pokojnino, to mu je ministrski svet ugodil. Klici: „Nesebični patriot!“ „Vendar je res!“ — Tisza: „To je zaslužil mož, ki je veliko koristil domovini. Večina prične pri teh besedah tako kričati, da mora predsednik seje prekiniti. Ko jo zopet otvori, Tisza ponavlja isti stavek. Večina kriči: „Molčite!“ Tisza

se vsede. Zbornica je nato sklenila, da bo Eötvös predlog rešila v jutrišnji seji.

Budimpešta, 13. aprila. Danes zvečer se bo vršila konferenca, v kateri bo sklenjeno, naj se slika bivšega predsednika državnega zbora odstrani iz predsedniške dvorane.

Budimpešta, 13. aprila. V Vazarheliju so ponoči tatovi vlomili v hišo milijonarja Samuela Nagya in odnesli iz blagajne vsebino več milijonov kron. Pripeljali so se preoblečene v elegantne gospode na vozu, na katerem so plen tudi odpeljali.

Carigrad, 13. aprila. Preiskava konzulov velevali o napadu 200 mož močne grške vstaške čete pri Zagarizeniju je dognala, da so Grki umorili 60 Bolgarov, med njimi več žensk in otrok. Zažgali so 20 poslopij.

Dunaj, 13. aprila. Iz doslej z bojišča došlih poročil se skoro da sklepati, da so bila poročila, ki so trdila, da se je velika pomorska bitka že vršila, prezgodnja.

London, 13. aprila. „Times“ poroča: O ruskem brodogradu ni nikakih takih poročil, da bi se mogla napraviti skupna slika položaja. Iz Tokia poročajo, da so Japonci uplenili norveški parnik, ki je odplul 7. t. m. iz Saigona in je vozil potrebščine za rusko posadko v Vladivostoku.

Tokio, 13. aprila. Poročila z bojišča trdijo, da sta sovražni brodograd v ozki dotiki in da je pomorske bitke vsak dan pričakovati. Podrobnih poročil o gibanju brodogradja še ni.

Berolin, 13. aprila. Neka nemška ladja na kateri sta bila dva ruska častnika je došla v Batavije ter poroča o nekem pomorskem boju v katerem so baje Japonci izgubili 4 ladje.

London, 13. aprila. Pri Singapore so videli ameriške parnike, ki so vozili skoro getovo Roždestvenskemu premog.

Peterburg, 13. aprila. Dasi tu priznavajo nevarnost, v kateri je Roždestvenski, vendar vlada tu veliko navdušenje vsled hitrega prodiranja Roždestvenskega. Listi izjavljajo, da je Rusija pripravljena nadaljevati vojsko več let.

London, 13. aprila. „Daily Telegr.“ poroča iz Kobe: Ruski odposlanec Lesar je glasom nekega poročila iz Pekina zahteval, naj da Kitajska Rusiji v najem eno pristanišče. To je pa baje Kitajska odločno odklonila.

London, 13. aprila. Nekatera poročila trdijo, da so velike brodogradje videli južno od otoka Borneo.

Washington, 13. aprila. V mornariško ministrstvo ni prišlo nobeno potrdilo vesti, da se je pri Javi vršila pomorska bitka in da so Japonci izgubili tri ladje.

Amsterdam, 13. aprila. „Trgovski List“ poroča, da se vest o pomorski bitki pri Anambških otokih ne potrjuje.

Berolin, 13. aprila. Z mandžurskega bojišča poročajo, da se japonska Jalu armada pemika dalje ob Jalu naprej. Japonci so baje deločili 30.000 mož, da odrežejo ruske zveze z Vladivostokom.

London, 13. aprila. „Times“ poroča iz Peterburga, da ruska vlada namerava najeti novo posojilo v znesku 250 milijonov rubljev. Ruski staroverci so obljubili, da sami zbero 1000 milijonov posojila, če se jim dá obljubljena verska svoboda.

Naročajte se na „Slovenca“!

Nabirajte novih naročnikov! Čim več bo naročnikov, tem bolj se bo „Slovenec“ izpopolnil in več bo nudil svojim čitateljem.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Noba	Padavina v 24 urah v mil.
12	9. zveč.	731'4	+9'7	sl. jug.	del. jasno	
13	7. jut.	733'6	+7'0	brezvetr.	megla	2'0
	2. pop.	732'3	+19'4		del. jasno	

Srednja včerašnja temp. +13'39, norm. +9'10.
Včeraj popoldne nevihta.

Ljudska pesmarica

za nabožno eno- in dvoglasno
petje v cerkvi, šoli in doma

je izšla in obsega na 200 straneh do
80 najbolj priljubljenih pesmi, kratke
mašne molitve in trojne litanije.

Cena:

mehko vezana 60 vin., lično v platno
z rudečo obrezo 1 K, šagrin-platno z
zlatno obrezo 1 K 40 vin. — Po pošti
10 vin. več.

Izšlo je tudi „Spremljevanje k
ljudski pesmarici“. Dobi se samo
vezano in stane 4 K. — Po pošti 30 v. več.

Naroča se v prodajalni „Kotoliškega
tiskovnega društva“ v LJUBLJANI.

„Ljudska pesmarica“ naj bi našla pot
v vsako krepkosto družbo, v vsako
družino!

„Ljudska pesmarica“ je odobrena in
priporočena od petih knezoškofjskih
ordinarijotov.

Leopold Tratnik

pasar v Ljubljani

priporoča prečastiti duhovščini
in cerkvenim predstojnikom, svojo
veliko zalogo **cerkvenih
posod in orodja.**

Slavnemu občinstvu pa elek-
trična **svetila** in druge ke-
vinske izdelke n. pr.: **križe,**
sv. razpela v raznih veli-
kostih, **podobe i. t. d.**

● Priporoča se za obila ●

□ □ □ naročila! □ □ □

182 20-18

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju več take prilike!

✱ **500 komadov** ✱

748 1-1 za gl. 1-95.

1 prekrasno pozlačena precizijska ura z verižico,
natančno idoča, za kar se 3 leta jamči, 1 mo-
derna svilen kravat za gospode, 3 komadi
ff. žepnih robcev, 1 eleg. prstan za gospode s
ponarejenim žlahtnim kamnom, 1 dulec (ustnik)
za smotke iz jantarja, 1 elegantna damska broža,
novost, 1 prekrasno žepno toaletno zrcalce, 1
usnjat mošnjiček za denar, 1 žepni nožek s pri-
pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi,
vsi iz 3% duble zlata s patentiranim zaklepom,
1 par boutonov iz simli briljantov, zelo podobni,
3 šaljivi predmeti, ki vzbujajo pri mladih in
starih veliko veselost, 20 predmetov, potrebnih
za dopisovanje, in še čez 400 raznih predmetov
ki so v domačiji neobhodno potrebni. Vse skupaj
z uro vred, ki je sama tega denarja vredna, velja
samo gl. 1-95. Razpošilja proti postnemu po-
vzetju ali če se denar naprej pošlje.

Dunajska centr. razpošiljalna tvrdka

P. Lust, Krakov št. 565.

NB. Za neugajajoče se vrne denar.

la mast

1 kg 78 v poljubni množini razpošilja franko
688 (29-6) Lad. Urban i dr. Praga-Žižkov.

Išče se začasna poštna upraviteljica.

Stanovanje in hrana brezplačno.
Plača po dogovoru. Nastopi se takoj.

Sv. Jurij v Slov. goricah.
731 3-3 **Franc Krajnc.**

Naprodaj

je 25 stavbenih prostorov ležečih ob bodoči novi cesti
med sedanjo veliko cesto in državno železnico, nasproti
ljudski šoli v Šiški.

Več se izve pri odvetniku Ivan P. Vencajz-u v Ljubljani, Dunajska cesta
718 3-2 v Medjatovi hiši.

Letošnje orehe

z belimi jedri razpošilja franko
na vsako postajo na Koroško, Šta-
jersko, Primorsko in Kranjsko po
14 gl. 100 kg. franko na vsako
pošto 5 kg. gl. 1.10 proti povzetju.

729 4-4 **Franco Bleiweiss**
Pošta Medija, Izlake pri Zagorju.

Rogaški pospešuje tek do jedi,
olajšuje prebavo ter
„templjev vrec“ uspešno razkrojuje
snovi za žitih jedil.
679 c 2-1

Semenski ribniški fižol.

Dobi se naprodaj v Škofji Loki pri
Guzelj-u, po domače: pri Balant-u.
Cena po dogovoru. 752 3-1

Pozor!

Opozorjam slavno občinstvo, da
g. Viktor Scheicher nima pooblastila
za me denar sprejemati ter vsled tega
plačil nanj ne priznam.

Ivan Zakotnik

753 3-1 tesarski podjetnik v Ljubljani.

Zanesljivo in pošteno 745 3-1
deklet vajeno hišnih opravil se sprejme
po dogovoru v službo.
Prednost ima izvežbana v šivanju.
Kje, pove iz prijaznosti upravništvo Slovenca.

Radi preselitve

prodaja po znatno znižanih cenah:

**Klobuke, slamnike, čepice kravate in
vse druge predmete**

ter se priporoča spoštovanjem

750 5-1 **G. ČADEŽ** Ljubljana,
Stari trg št. 4.
Za prekupovalce po tovarniških cenah!

Ernest Hammerschmidta nasledniki

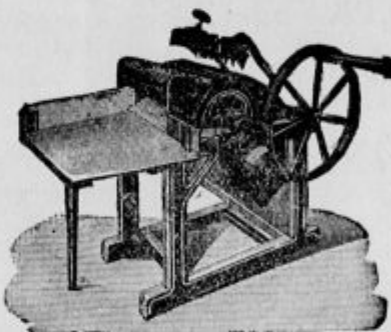
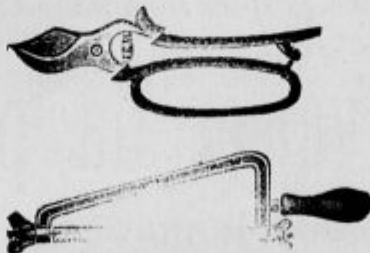
Madile Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

**Velika zaloga poljedelskih strojev
in orodja.**

Nizke cene!

Zahtevajte pri nakupu

671 60-67

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

532 6-2

uljudno naznanjata, da sta zalogo za spomladansko sezono tako v
konfekciji za dame, kakor tudi v **oblekah za gospode, dečke in otroke**
popolnoma na novo popolnila in vabita cenjene odjemalce k obilnemu obisku.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Razglas.

744 3-2

Št. 43.

Podpisani okrajni cestni odbor razpisuje

== ofertno obravnavo ==

zaradi oddaje poprave ločenske okrajne ceste št. 50 pri Hočevarjevem marofu po predloženi načrtu in troškovniku.

Dotične pismene ponudbe se bodo sprejemale **do 4. maja t. l. do 12. ure opoldne.** Ponudba mora obsežati: ime, priimek, poklic in stanovanje, ponudbo v številkah in besedah, ter mora biti z 1 K kolekvana.

Načrti, pogoji in troškovnik se lahko ogledajo vsak dan ob uradnih urah **pri županstvu Šmihel-Stopiče v Kandiji.**

Okrajni cestni odbor Rudolfovo,

dne 31. marca 1905.

Načelnik:
Jos. Zirc.

C. kr. priv.

tovarne za plateno, namizno in damastno blago

NORBERT LANGER & SINOVI

Šternberk, Oskau, D-Liebau in Hronov n. M.

Zaloga pri

Anton Šarcu v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 8

specialna trgovina z opremami za neveste.

Vsi izdelki se prodajajo po tistih cenah, kakor v tovarni sami.

809 52-50

Živnostenská banka pro Čechy a Moravu v Prahi.

Subskripcija

na **25.000** komadov novih delnic Živnostenske banke pro Čechy a Moravu v Prahi
à K 200.— nominala v skupnem znesku petih milijonov kron.

Emisija 1905.

Rezerve Živnostenske banke so znašale 31. decembra 1904 K 6,251.062.61.

V smislu sklepa rednega občnega zbora Živnostenske banke pro Čechy a Moravu v Prahi z dne 25. marca 1905 ter upravnega sveta z dne 4. aprila 1. 1905 zvišala bode Živnostenská banka pro Čechy a Moravu v Prahi svojo delniško glavnico potom emisije

od dvajset na petindvajset milijonov kron

25.000 komadov novih delnic à 200.— K nominala

v skupnem znesku petih milijonov kron po kurzu K 225.— za vsako delnico ter vabi tem potom p. n. delničarje banke k subskripciji pod sledečimi pogoji:

Subskripcija se vrši potom posebnih subskripcijskih izjav pri centrali Živnostenske banke v Prahi ter pri njenih podružnicah na Dunaju, I., Herrengasse 12, v Brnu, Plznu, Iglavi, Češ. Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Mor. Ostravi ter se zaključi **dne 30. aprila 1905.**

Subskripcije se udeležijo lahko samo delničarji banke glasom dokazane posesti delnic prejšnjih emisij.

V smislu pravil imajo pravico do prevzetja novih delnic v prvi vrsti p. n. posojilnice na Češkem in Moravskem, v kolikor so iste delničarji banke, potem pa drugi lastniki delnic prejšnjih emisij.

V svrhu izvršitve pravice do prevzetja se morajo stare delnice predložiti v prekolokovanje. Po prekolokovanju se iste takoj vrnejo.

Pri subskripciji se mora za vsako podpisano delnico kot kavcijo založiti K 60.— v gotovini, katere se s 3 1/2% p. a. obrestujejo. Po izvršeni repartaciji se zaračuna subskribentom ta kavcija kot prvo vplačilo za prideljene delnice; morebitni preostanek se povrne.

Pravico do repartacije ima upravni svet.

Drugo vplačilo K 60.— se mora najpozneje do 30. junija t. l. opraviti.

Zadnji obrok K 105.— ter s tem zvezano polno vplačilo prideljenih delnic se ima poravnati najpozneje do 30. septembra 1905.

Nove polnovplačane delnice se izročijo p. n. gospodom delničarjem le proti povrnitvi dotičnih blagajničnih potrdil o opravljenem vplačilu. Vplačila se obrestujejo od dneva vloge do konca septembra t. l. s 4% obrestmi.

V slučaju, da se subskribent ne drži točno plačevanja obrokov, izgubi vsako pravico do prevzetja novih delnic. Založena kavcija pa zapade bančnemu rezervnemu zakladu.

Za prideljene delnice povrne banka vnaprej od dneva polnega vplačila do 31. decembra 1905 4% obresti od nominalnega zneska; nove delnice bodo tedaj v isti meri, kakor stare, deležne dividende poslovnega leta 1906.

Za subskripcijo potrebne tiskovine se dobijo brezplačno pri blagajnah Živnostenske banke v Prahi in njenih podružnic.

V Prahi, dne 9. aprila 1905.

Živnostenská banka pro Čechy a Moravu v Prahi.